
PEFC-metsäsertifiointin kriteeristön laadinta

PEFC Suomi

Sitratie 7, 00420 HELSINKI
puh: 0400 765 437
sähköposti: office@pefc.fi

Tekijänoikeus

© PEFC Suomi 2014

PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry omistaa tämän asiakirjan tekijänoikeudet. Asiakirja on saatavilla PEFC Suomen verkkosivulta ja toimistosta.

Tätä asiakirjaa ei saa muuttaa tai hyödyntää kaupallisiin tarkoituksiin ilman PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry:n lupaa.

Tämän asiakirjan alkuperäinen ja samalla virallinen versio on suomenkielinen. PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry:n toimittamat käännösversiot ovat ohjeellisia ja niiden sisältöä koskien pätee suomenkielinen asiakirjaversio.

Asiakirjan nimi:	PEFC-metsäsertifiointin kriteeristön laadinta	
Asiakirjan tunniste:	PEFC FI 1006:2014	
Hyväksyjä:	PEFC Suomi	Päivämäärä: 27.10.2014 ja 8.2.2016
Julkaisujankohda:	15.2.2016	
Käyttöönoton ajankohta:	16.2.2016	
Käyttöönoton siirtymäaika:	ei siirtymäaikaa käyttöönnotossa	

Standardi sisältää 27.10.2014 hyväksytyn tekstin ja 8.2.2016 hyväksytyn sisältöä täydentävän tekstin.

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	4
2. Tarkoitus ja soveltamisala.....	4
3. Viittaukset.....	4
4. Termit ja määritelmät	4
5. Metsäsertifioinnin kriteeristön laatiminen	5
5.1 Kriteeristön laadintatyön käynnistäminen.....	5
5.2 Metsäsertifioinnin standardityöryhmä.....	6
5.3 Erimielisyyksien ja valitusten käsittely.....	8
5.4 Kriteeristön laadintatyön valmistuminen	9
Liite 1. Standardityöryhmän toiminnasta laadittavat asiakirjat.....	9

1. Johdanto

Tämä standardi on osa suomalaisen PEFC-metsäsertifiointin viiden standardin sarjaa, jota edelsi vuosina 1997-1998 laadittujen SMS-standardien, vuosina 2002-2003 laadittujen FFCS-standardien ja vuosina 2008-09 laadittujen PEFC FI -standardien sarjat. Päivitetyt Suomen PEFC-standardit otetaan käyttöön kansainvälisen PEFC-jatkohyväksynnän jälkeen standardien käyttöönoton siirtymäajan puitteissa.

Suomen PEFC-standardisarjan standardit koskevat metsäsertifiointin sanastoa, toteutusta ja kriteereitä sekä sertifiointitoimintaa ja kriteeristön laadintaa.

Suomen PEFC-standardisarjaa hallinnoi PEFC Suomi - Suomen Metsäsertifiointi ry, jonka omistuksessa standardit ovat.

2. Tarkoitus ja soveltamisala

Tämä asiakirja sisältää PEFC Suomen 27.10.2014 hyväksymän alkuperäisen ja samalla virallisen suomenkielisen version PEFC FI 1006:2014 -standardista ja siihen PEFC Suomen 8.2.2016 hyväksymän tekstitäydennyksen. PEFC Suomen toimittamat käännösversiot ovat ohjeellisia ja myös niiden sisältöä koskien pätee suomenkielinen asiakirjaversio.

Standardin suomenkielinen teksti sekä ruotsin- ja englanninkieliset käännökset ovat saatavilla PEFC Suomen verkkosivulta ja toimistosta.

Tämä standardi sisältää vaatimukset Metsäsertifiointin kriteeristön laadinnalle.

3. Viittaukset

Suomen PEFC-järjestelmän standardit ovat:

- PEFC FI 1000:2014; PEFC-metsäsertifiointin sanasto
- PEFC FI 1001:2014; PEFC-metsäsertifiointin toteutustavat
- PEFC FI 1002:2014; PEFC-metsäsertifiointin kriteerit
- PEFC FI 1005:2014; PEFC-sertifiointitoiminnan pätevyysvaatimukset ja menettelytavat
- PEFC FI 1006:2014; PEFC-metsäsertifiointin kriteeristön laadinta

4. Termit ja määritelmät

Tässä standardissa sovelletaan standardissa PEFC FI 1000:2014, PEFC-metsäsertifiointin sanasto, esitettyjä määritelmiä.

5. Metsäsertifiointin kriteeristön laatiminen

5.1 Kriteeristön laadintatyön käynnistäminen

Suomen PEFC-metsäsertifiointin asettamat vaatimukset metsien hoidolle ja käytölle laaditaan ja tarkistetaan metsäsertifiointin standardityöryhmässä, jonka Suomen Metsäsertifiointi ry kutsuu koolle. Määräaikainen tarkistustyö tehdään viiden vuoden välein.

Vaatimukset metsien hoidolle ja käytölle otetaan käyttöön standardien siirtymäaikoja koskevien päätösten mukaisesti. Jos vaatimusten käytäntöön soveltamisessa ilmenee sisällöllisiä lisämäärittelytarpeita, Suomen Metsäsertifiointi ry voi kutsua standardityöryhmän koolle myös määräaikaisten tarkistusten välisenä aikana lisämäärittelyiden laatimiseksi.

Suomen Metsäsertifiointi ry kutsuu metsäsertifiointin standardityöryhmään mahdollisimman kattavasti metsien hoidosta ja käytöstä vastuuta kantavia ja kiinnostuneita tahoja kuten metsänomistajia, metsäteollisuustuotteiden valmistuksessa ja markkinoinnissa mukana olevia organisaatioita, ammatti-, yrittäjä-, ympäristö-, kuluttaja-, harrastus/harraste- ja nuorisojärjestöjä sekä metsäntutkimusta ja erityisiä kysymyksiä (esim. alkuperäiskansa) edustavia tahoja.

Ennen standardityöryhmän kokoon kutsumista Suomen Metsäsertifiointi ry kartoittaa metsien hoitoon ja käyttöön suoraan ja välillisesti liittyvät keskeiset sidosryhmät ja osallistumismahdollisuuksien osalta heikommassa asemassa olevat sidosryhmät. Lisäksi määritetään osallistumista mahdollisesti rajoittavat tekijät ja aktiiviset toimenpiteet sidosryhmien osallistumismahdollisuudesta viestimiseksi ja keinot osallistumista rajoittavien esteiden poistamiseksi.

Edellytyksenä standardityöryhmän toiminnalle on, että siihen osallistuu metsien omistajien, puusta tehtävien tuotteiden valmistuksessa ja markkinoinnissa mukana olevien organisaatioiden, metsistä toimeentulonsa saavien sekä metsien aineettomista hyödyistä ja virkistyskäytöstä nauttivien tahojen edustajia.

Suomen Metsäsertifiointi ry antaa metsäsertifiointin standardityöryhmälle toimeksiannon, jossa kuvataan työryhmän tehtävä sekä asetetaan työlle määräaika ja mahdolliset välitavoitteet.

Suomen Metsäsertifiointi ry lähettää kirjallisen kutsun metsäsertifiointin standardityöryhmään kutsuttaville tahoille. Kutsukirjeessä esitetään (i) kutsuun vastaamiselle varattu aika, joka on vähintään kaksi viikkoa, (ii) työryhmän toimeksianto, aikataulu ja mahdollisuus kommentoida standardin laadinnasta Suomen PEFC-metsäsertifiointijärjestelmässä annettuja linjauksia, (iii) luettelo standardityöryhmään kutsutuista tahoista ja (iv) tapa, jolla myös muut kuin standardityöryhmään kutsutut tahot voivat ilmoittaa halukkuudestaan osallistua standardin laadintaan.

Suomen Metsäsertifiointi ry tiedottaa aktiivisesti verkkosivullaan ja muita tarkoituksenmukaisia viestintätapoja käyttäen standardin laadintatyön käynnistämisestä ja aikataulusta, työn tavoitteesta ja sisällöstä sekä standardityöryhmän kokoon kutsumisesta ja myös muiden kuin kirjallisesti kutsuttavien sidosryhmien mahdollisuudesta kommentoida standardin laadinnan käytäntöjä ja osallistua työryhmän työhön.

Kutsuun vastaamiseen varatun ajan tultua täyteen Suomen Metsäsertifiointi ry toimittaa standardityöryhmään osallistumisesta ilmoittaneille tahoille tiedon standardityöryhmän perustavasta kokouksesta, joka pidetään aikaisintaan kahden viikon päästä kokouskutsun lähettämisestä.

Ennen standardityöryhmän työn käynnistymistä standardin laadintaprosessia koskevia kommentteja voidaan toimittaa Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, joka käsittelee ne viivytyksettä ja ryhtyy tarpeellisiin toimenpiteisiin.

5.2 Metsäsertifiointin standardityöryhmä

Toimintaperiaatteet

Metsäsertifiointin standardityöryhmän tulee noudattaa avoimuutta niin työryhmän työhön osallistumista kuin työryhmän työskentelytapoja koskien. Kullakin standardityöryhmään osallistuvalla taholla on yhtäläinen ja mielekäs mahdollisuus vaikuttaa työn lopputulokseen.

Standardityöryhmä määrittää itse työskentelytapansa yksityiskohdat.

Edustajansa standardityöryhmään nimennyt taho vastaa edustajansa työstä aiheutuvien kustannusten kattamisesta.

Standardityöryhmän koostumus

Metsäsertifiointin standardityöryhmässä on puheenjohtaja, sihteeri ja jäseniä. Kukin Suomen Metsäsertifiointi ry:n lähettämän kutsun perusteella standardityöryhmään osallistumisestaan ilmoittanut taho nimeää edustajansa ja mahdollisen henkilökohtaisen varaedustajan standardityöryhmään.

Standardityöryhmän työn käynnistyttyä standardityöryhmä päättää työryhmän kokoonpanoa koskevat edellytykset huomioon ottaen jäsenistönsä täydentämisestä standardityöryhmän jäsenten tekemien ehdotusten ja standardityöryhmän puheenjohtajalle/sihteerille toimitettujen ilmoitusten pohjalta.

Standardityöryhmä voi perustaa työvaliokunnan ja kutsua asiantuntijoita, tai muuten organisoida standardityöryhmän työtä tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla. Työvaliokunta toimii standardityöryhmän alaisuudessa ja valmistelee esityksiä standardityöryhmälle. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimii standardityöryhmän puheenjohtaja ja sihteerinä standardityöryhmän sihteeri. Kutsutuilla asiantuntijoilla on standardityöryhmän kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta he eivät osallistu päätöksentekoon.

Sertifiointiyrietykset ja akkreditointiorganisaatio eivät osallistu standardin sisältöä valmistelevan standardityöryhmän toimintaan, mutta sertifiointiyrietyksiä voidaan käyttää asiantuntijoina esimerkiksi standardiluonnoksen testaamisessa.

Perustava kokous

Perustavassa kokouksessaan standardityöryhmä (i) käsittelee Suomen Metsäsertifiointi ry:ltä saamansa toimeksiannon ja (ii) tässä asiakirjassa esitetyt linjaukset, joiden mukaisesti standardityöryhmä määrittää työskentelytapansa.

Perustavassa kokouksessa standardityöryhmälle valitaan (iii) puheenjohtaja joko standardityöryhmässä edustettuina olevien tahojen piiristä tai niiden ulkopuolelta. Valittavalla puheenjohtajalla tulee olla tarvittava Suomen metsätalouden ja metsäsertifioinnin tuntemus sekä kyky organisoida ja johtaa tehokkaasti standardityöryhmää. (iv) Standardityöryhmän sihteeriksi valitaan henkilö, jolla on hyvä tuntemus suomalaisesta PEFC-metsäsertifioinnista, muista kestävästä metsätalouden edistämisen työkaluista ja metsäsertifioinnin yhtymäkohdista metsätalouden muihin järjestelmiin.

Perustavan kokouksen puheenjohtajana toimii Suomen Metsäsertifiointi ry:n nimeämä henkilö siihen asti, kunnes standardityöryhmä on valinnut itselleen puheenjohtajan.

Päätöksenteko

Standardityöryhmä toimii yhteisymmärryshakuisesti, mikä tarkoittaa, että se noudattaa työskentelytapoja, jotka tukevat työryhmän jäsenten välisen yhteisymmärryksen muodostumista. Työryhmän työ perustuu jäsenten väliseen avoimeen mielipiteiden vaihtoon, tai esimerkiksi kahdenvälisiin neuvotteluihin eri näkökantojen yhteensovittamiseksi ja yhteisymmärryksen saavuttamiseksi.

Yhteisymmärryksen saavuttamiseksi työryhmän jäsenten eri näkökantoja selvitetään esimerkiksi äänestämällä työryhmän kokouksissa ja puheenjohtajan toteamuksella yhteisymmärryksestä silloin kuin vastakkaisia näkemyksiä ei ole tai esimerkiksi kirjeitse/sähköpostitse toteutettavalla äänestyksellä.

Työryhmä voi hankkia asian ratkaisuun vaikuttavia lisätietoja työryhmän ulkopuolisilta asiantuntijoilta.

Työryhmän jäsenten ja sen käyttämien asiantuntijoiden ja työryhmän ulkopuolisilta tahoilta saadut näkemykset käsitellään työryhmässä avoimesti. Työryhmän ulkopuolisilta tahoilta saatuihin kirjallisiin näkemyksiin annetaan työryhmän vastaukset.

Työryhmän päätökset ja vastaukset kirjallisesti toimitettuihin kommentteihin sisällytetään kokouspöytäkirjoihin. Standardiluonnoksen avoimen julkisen kommentoinnin aikana saaduista kommentteista tehdään kooste, joka toimitetaan Suomen Metsäsertifiointi ry:lle julkaistavaksi.

Jos työryhmä ei saavuta työryhmässä käytyjen keskusteluiden puitteissa yhteisymmärrystä, asian käsittelyä jatketaan jäljempänä kohdassa 5.3 tarkoitetussa lautakunnassa.

Standardityöryhmän kokouksista laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirja lähetetään työryhmän jäsenille ennen seuraavaa kokousta, jossa pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään. Kokouksessa käsiteltyjen asioiden ja tehtyjen päätösten lisäksi pöytäkirjaan sisällytetään perustellut näkemykset, joiden kirjaamista pöytäkirjaan näkemyksen esittäjä on vaatinut. Standardin luonnosversiot lähetetään työryhmän jäsenille.

Hyväksytyt pöytäkirjat toimitetaan Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, joka julkaisee pöytäkirjat viivytyksettä standardityöryhmän toiminnasta kertovilla internet-sivuilla ja säilyttää liitteessä 1 mainitut asiakirjat vähintään viisi vuotta. Asiakirjat on saatavissa Suomen Metsäsertifiointi ry:n toimistolta.

Toimintasuunnitelma

Metsäsertifioinnin standardityöryhmä laatii toimintasuunnitelmaluonnoksen, käsittelee luonnokseen esitetyt kommentit ja tekee päätöksen toimintasuunnitelmasta. Standardityöryhmä toimittaa toimintasuunnitelman tiedoksi Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, joka varmistaa, että toimintasuunnitelma kattaa työryhmään osallistumista koskevassa kutsussa kuvatun toimeksiannon ja tässä asiakirjassa esitetyt vaatimukset standardityöryhmän työlle. Suomen Metsäsertifiointi ry julkaisee toimintasuunnitelman viivytyksettä standardityöryhmän toiminnasta kertovilla internet-sivuilla.

Standardityöryhmän tulee tiedottaa Suomen Metsäsertifiointi ry:lle välittömästi, jos toimintasuunnitelman sisällössä tai toimeksiannon toteutuksen aikatauluissa ilmenee olennaisia muutoksia tai poikkeamia suunnitellusta. Standardityöryhmän tulee ottaa huomioon Suomen Metsäsertifiointi ry:n mahdollisesti antama palaute toimintasuunnitelman toimeksiannonmukaisuudesta.

Standardityöryhmän toimintasuunnitelman tulee sisältää (i) kuvaus toimintatavoista, joiden mukaisesti toimeksianto toteutetaan sekä työn toteutuksen aikataulutuksesta välitavoitteineen, (ii) kokousten koolle kutsumisen ja teknisen järjestämisen, esitysten ja luonnosten valmistelun sekä työryhmän sisäisen viestinnän käytännöt, (iii) viestintäsuunnitelman, jossa kuvataan muun muassa julkisten seminaarien, standardityöryhmän työhön osallistuville ja osallistumattomille tahoille ja yleensäkin julkisuuteen suunnattavan ulkoisen viestinnän ja standardiluonnosten yhteensä vähintään 60 päivää kestävästä kaikille avoimen julkisen standardiluonnoksen kommentointiin kutsumisen käytännöt, keinot erilaisten tahojen tavoittamiseksi viestinnällä, sekä viestinnän aikataulut ja järjestelyt, (iv) kirjallisina standardityöryhmän jäseniltä saatujen ja työryhmän ulkopuolisten tahojen standardityöryhmälle tiedoksi saattamien näkemysten käsittelymenettelyt ja niihin vastaamisen periaatteet sekä (v) esitys standardiluonnoksen testaamiseksi, jotta luonnoksessa esitettyjen näkemysten soveltamiskelpoisuus käytäntöön varmistuu.

Standardityöryhmän tulee sisällyttää testausta koskevaan esitykseen kuvaus standardiin esitettyjen muutosten vaikutuksista metsäsertifioinnin tiedonkeruun käytäntöihin ja perusteltu arvio testauksen tarpeellisuudesta.

Suomen Metsäsertifiointi ry vastaa standardityöryhmän tarpeelliseksi katsoman testauksen toteuttamisesta ja tiedottaa testauksen tuloksista standardityöryhmälle, joka päättää testauksen tulosten pohjalta standardiesitykseen mahdollisesti tehtävistä muutoksista. Standardityöryhmä laatii raportin testauksen toteutuksesta ja tuloksista.

Standardityöryhmän tulee tiedottaa julkisesti mm. työn käynnistymisestä, toimintasuunnitelmasta, työn edistymisestä ja standardin luonnosversioiden julkisesta kommentointimahdollisuudesta. Standardityöryhmä vastaa itse omasta tiedottamisestaan ja on tässäkin suhteessa riippumaton Suomen Metsäsertifiointi ry:stä.

5.3 Erimielisyyksien ja valitusten käsittely

Standardin sisältöä koskevat erimielisyydet sekä standardityöryhmän toimintaa ja menettelytapoja koskevat valitukset käsitellään lautakunnassa, jossa on puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä.

Suomen Metsäsertifiointi ry nimeää lautakunnalle riippumattoman puheenjohtajan. Erimielisyys- tai valitustapauksen osapuolet nimeävät lautakuntaan tapauskohtaisesti yhden jäsenen.

Erimielisyyden tai valituksen käsittelyä koskeva kirjallinen pyyntö toimitetaan Suomen Metsäsertifiointi ry:n puheenjohtajalle, joka vastaa erimielisyyden tai valituksen käsittelyä koskeviin kyselyihin ja toimittaa asiaan liittyvän aineiston välittömästi lautakunnan puheenjohtajalle, jonka tulee viipymättä käynnistää asian käsittely. Suomen Metsäsertifiointi ry:n puheenjohtajan yhteystiedot ovat Suomen Metsäsertifiointi ry:n verkkosivulla.

Käsittelypyyntöön tulee sisältyä (i) käsittelyä pyytävän hakijan nimi ja yhteystiedot, (ii) vaatimus ja sen perusteet, (iii) aineisto, joihin hakija vaatimuksensa perustaa ja (iv) mahdollinen muu hakemuksen käsittelyn kannalta tarpeellinen aineisto. Käsittelyä pyytävän on allekirjoitettava hakemus. Suomen Metsäsertifiointi ry ilmoittaa käsittelyä pyytäneelle ilmoituksen vastaanottamisesta sekä pyynnön käsittelystä.

Lautakunta käsittelee pyynnön asianmukaisella tavalla ja puolueettomasti.

Lautakunta antaa päätöksensä kirjallisena ja sen allekirjoittavat lautakunnan puheenjohtaja ja jäsenet. Päätös sisältää lyhyen selostuksen asiasta, perustelut sekä lopputuloksen, johon lautakunta on asiassa päätenyt. Lautakunta antaa päätöksensä tiedoksi standardityöryhmälle ja käsittelyä pyytäneelle. Lautakunnan päätös on lopullinen.

Lautakunnan on ratkaistava sen käsiteltäväksi saatetut asiat ennen kuin standardityöryhmä hyväksyy standardin lopullisen luonnosversion.

Kukin asianosaisista vastaa asian käsittelystä lautakunnassa heille itselleen aiheutuneiden kustannusten kattamisesta.

5.4 Kriteeristön laadintatyön valmistuminen

Kun metsäsertifiointin standardityöryhmä on tehnyt yhteisymmärryksessä päätöksen lopullisesta standardiversiosta ja on saanut toimeksiantonsa muutenkin valmiiksi, työryhmä luovuttaa laatimansa metsien hoidon ja käytön vaatimukset sisältävän standardiluonnoksen ja sen laadintaa koskevan muun aineiston, joka sisältää myös kuvauksen työryhmän toiminnasta standardin asettamista koskevien vaatimusten toteutumisen arvioimiseksi, Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, joka julkistaa standardiluonnoksen.

Suomen Metsäsertifiointi ry tekee päätöksen standardityöryhmän toimittaman lopullisen luonnosversion hyväksymisestä ja julkistaa hyväksytyyn standardin viivytyksettä.

Liite 1. Standardityöryhmän toiminnasta laadittavat asiakirjat

- Toimintasuunnitelma
- Kokouspöytäkirjat
- Kooste kirjallisesti toimitetuista kommentteista ja niiden käsittelystä
- Pöytäkirjat erimielisyyksien ja/tai valitusten käsittelystä
- Raportti standardiluonnoksen testauksesta
- Standardiluonnos/luonnokset
- Standardin lopullinen luonnosversio